

Bare titlen gi'r associationer: *Lad mig være, forskruet*. Deles den op, er der ligefrem tre: "Lad mig være", "Lad mig være forskruet" & "Forskruet". Og så ovenikøbet med et røntgenbillede af et bækken (forfatterens), som er holdt sammen af "skruer". Jo, der er vist grund til at være mere nysgerrig her.

Den 28. april 2016 kastede My sig ud af en bil på Frederikssundsmotorvejen – med hendes mor ved rattet – overbevist om, at det ville betyde en ende på hendes liv. Det blev dagen efter en forsidehistorie på de fleste dagblade, fordi det var dramatisk, tragisk og selvfølgelig helt ubegribeligt, hvad der kunne få en ung kvinde til med forsæt at åbne døren i fuld fart og kaste sig ud. Det var voldsomt, og bogen er også voldsom læsning, som får læseren igennem hele følelsesregisteret, inden man er nået til vejs ende.

Bogen er delt op i to dele. Den første del er en meget personlig (livs-) fortælling om en ung kvindes liv, om oplevelsen af at føle sig anderledes det meste af barn – og ungdommen samt om de konsekvenser ved ikke at føle sig som de andre, det fik. Den er hudløst ærlig, og man bliver inviteret med ind i forfatterens indre dialog og tanker, der bliver så destruktive, at det fører til indlæggelser på både åbne og lukkede afdelinger i psykiatrien. Her bliver selvskeade fra ubetydelige overfladiske "skrammer" til cutting, selvmordsforsøg og til slut det planlagte forsøg på Frederikssundsmotorvejen i april, den primære copingstrategi væk fra det indre kaos.

Og bogen er hudløst ærlig: "De fleste mennesker spørger mig, om jeg fortryder. De antager, at jeg siger "ja", og bliver forskrækkede, når jeg svarer "nej".

"Denne fortælling handler om de år, hvor jeg gik fra sans og samling, sygdommen og dens mange aspekter. Jeg har valgt at skrive om alt det, jeg hader mest ved at være forstyrret.

Hvordan jeg gang på gang tog et aktivt valg om at pleje og drive min sygdom, hvordan jeg piskede en stemning op i mig selv, gjorde mig kampklar. Hvilke konsekvenser, det bragte."

Den anden del af bogen er perspektiver på det at være pårørende. Her en det Mys mor, far, søster og veninde, der folder deres inderste afmagt ud i rørende fortællinger, hvor kærligheden til My meget tydeligt skinner igennem. Det er fortællinger om ubetinget støtte, om håb – selv når det var næsten umuligt at bevare optimismen – og om hvordan selv små fremskridt udviklede fornyet kampgejst og tro på, at My ville overleve og blive et "helt" menneske igen. Endvidere giver en psykolog og en psykiater deres bud på, hvorfor nutidens unge – læs piger – mistrives og i større omfang en nogensinde tidligere tyr til selvdestruktiv adfærd.

Som læser bliver man grebet – og rørt. Som psykolog får man bekræftet konsekvenserne af modernitetens hæsbælende jagt på det perfekte. Det perfekte udseende og den perfekte væremåde, hvor et udtryk bliver en konstruktion, og hvor alt synes iscenesat med det formål ikke at skille sig ud og med håbet om at få flest "likes" på de sociale medier. Det "perfekte" bliver således et idealiseret billede, hvor det aldrig lykkes at komme i mål. Og hvor den indre følelsesmæssige smerte – selvhadet og foragten – ender med selvskeade, cutting, spiseforstyrrelse og selvmord (-sforsøg).

Men hvor et det modigt og flot af My Laub at løfte sløret og stå frem. Hun sætter på fineste vis – og med sproglig autencitet – ord på det, som vi som voksne – forældre og behandlere – sjældent og kun med tålmodighed og kærlighed får adgang til. My bliver således et troværdigt forbillede for mange andre unge ved at bryde endog meget tabuiserede forestillinger om psykisk sårbarhed. I forordet skriver My bl.a.: ".....jeg tager det gerne på mine skuldre. Jeg ved, at der måske er andre, der har tænkt de samme tanker, men aldrig har turde sige dem højt".

Jo, det er modigt og aftvinger dyb respekt. Tak, My!

Bogen henvender sig først og fremmest til andre unge. I sagens natur er bogen naturligvis også relevant for pårørende og til behandlere i privat praksis og i psykiatrien – på bosteder og institutioner.

Af Finn Luff, autoriseret psykolog og specialist i klinisk psykologi